

روتاويروس د خلی له لاری واکسین

د روتاويروس ناروغي څه ده؟

روتاويروس یو ویروسي انفیکشن دی چې په تیخور ماشومانو او کوچنیو ماشومانو کې د اسهال او کانګې لامل کیږي. دا ډیره ساري ده. دا په آبرلیند کې د 5 کلونو څخه کم عمر ماشومانو کې د ګیستروانټایټس یا معدی او کولمو پرسوپ ترتولو عام لامل دی. دا په پسرلي او ژمي کې خورا عام دي.

ډیر ماشومان به په کور کې روغ شي مگر ځینې باید روغتون کې داخل شي. په آبرلیند کې هر کال نږدې 1000 ماشومان چې عمر ونه یې د 5 کلونو څخه کم وي د روتاويروس په ناروغي په روغتون کې داخل کیږي. عامه موده چې دوی یې په روغتون کې تیروي 5 ورځې دي. تیخور ماشومان او کوچني ماشومان اوس د روتاويروس د خولي له لاری واکسین په واسطه د دې ناروغي څخه خوندي کیدای شي.

خلک څنګه په روتاويروس ناروغي اخته کیږي؟

روتاويروس ډیر ساري دی او په اسانۍ سره خپریږي. دا د لاس څخه د خولي د تماس یا لمس کولو له لاری خپریږي، لکه د لوبتکو، سطحو، چټلو روڼیو لمس کول یا د توخي او پرنجي څخه د هوا له لاری خپریږي.

د روتاويروس ناروغي نښې څه دي؟

روتاويروس د اسهال لامل کیږي چې کیدی شي شدید وي، د معدې دردونه، کانګې، ډیهایډریشن یا د اوبو کمښت او د تیبټ درجي تبه. د روتاويروس انفیکشن سره د مخ کیدو څخه 1 - 3 ورځې وروسته نښې واقع کیږي او نږدې 3-8 ورځې دوام کولی شي. په نادره توګه اسهال کیدای شي تر 3 اونیو پورې دوام وکړي. د روتا ویروس په ناروغي اخته ماشومان کولی شي د انفیکشن څخه د ناروغه کیدو څخه 2 ورځې مخکې او د ناروغه کیدو وروسته تر 10 ورځو پورې خپرولي شي.

که چېرې 1,000 ماشومان په روتاويروس اخته شي:

- 1,000 په کانګو او اسهال اخته کیږي
- 3 باید د درملني لپاره په روغتون کې بستر شي.
- کوچني ماشومان باید عام د 5 ورځو لپاره په روغتون کې پاتې شي، که دوی داخل وي.

ماشومان په روتاويروس ناروغي له یو ځل څخه زیات اخته کیدای شي ځکه چې د روتاويروس ډیری ډولونه شتون لري، مګر دویم انفیکشنونه د لومړي انفیکشنونو په پرتله لږ شدید وي..

که تاسو انډینمن یاست چې ستاسو ماشوم ممکن د روتا ویروس انفیکشن ولري، مهرباني وکړئ د بیاکتنې لپاره خپل GP ته مراجعه وکړئ.

ایا د روتاويروس واکسین په نورو هیوادونو کې وړاندیز کیږي؟

د روغتیا نړیوال سازمان د روتاويروس واکسین سپارښتنه کړي ده او ډیری نور هیوادونه ماشومانو ته واکسین چمتو کوي. واکسین ته په 2006 کې په نړیواله کچه جواز ورکړل شوي. د روتاويروس واکسین په 2007 کې په استرالیا کې او په 2013

کي په انگلستان کي د واکسين کولو مهالویش کي شامل شوي. متحده ایالات او لبرتلرېره 11 نور د EU هیوادونه د روتایروس واکسين پروگرامونه لري.

څوک باید د روتایروس د خولي له لاري واکسين وکړي؟

د واکسيناسيون په واسطه د روتایروس ناروغي مخنيوی کيږي. ټول هغه ماشومان چې د 2016 د اکتوبر په 1 يا وروسته زيږيدلي دي د 2 او 4 مياشتو په عمر کي ورته د روتایروس د خولي له لاري واکسين وړانديز شوي. د روتایروس د خولي له لاري واکسين باید هغو ماشومانو ته ور نه کړل شي چې د 8 مياشتو 0 ورځي او د دي څخه زيات وي.

د روتایروس د خولي له لاري واکسين باید کله وځنډول شي؟

واکسين باید د هغو ماشومانو لپاره وځنډول شي چې

- د شديد تبې په ناروغي اخته وي يا،
- د شديد کانگي يا اسهال په ناروغي اخته وي

تر هغه پوري چې دوی په بشپړه توگه روغ شوي نه وي.

د روتایروس د خولي له لاري واکسين هغو ماشومانو ته نشي ورکول کيدای چې د 8 مياشتو 0 ورځي او د دي څخه زيات وي.

ایا يو تيخور ماشوم چې دمخه په روتایروس اخته شوي وی باید واکسين وکړي؟

هو. هغه تيخور ماشومان چې د روتایروس انفیکشن څخه روغ شوي وي ممکن په واکسين کي موجود د وروسو ټولو ډولونو څخه خوندي نه وي. واکسين به د انفیکشن د نورو پيښو په وړاندي د ماشوم په ښه خونديتوب کي مرسته وکړي. همدارنگه هغه تيخور ماشومان چې مخکي په روتایروس ناروغي اخته شوي دي لاهم باید د 8 مياشتو او 0 ورځو عمر څخه مخکي واکسين ترلاسه کړي.

ولي د روتایروس د خولي له لاري واکسين د ماشومتوب لومړني واکسين کولو مهالویش کي معرفي کيږي؟

د روتایروس ناروغي ډيره عامه ده او د پنځو کلونو په عمر کي به زياتره ماشومان د روتایروس ناروغي څخه کانگي او اسهال ولري. مطالعاتو ښودلي دي چې د روتایروس د خولي له لاري واکسين په کوچنيو ماشومانو کي د روتایروس ناروغي مخنيوي کي خورا اغيزمن دی. د روتایروس د خولي له لاري واکسين کوچني ماشومان او ماشومان د دي عامي ناروغي څخه خوندي کوي. د هغو ماشومانو شمير چې د روتایروس ناروغي يي رامینځته کړي وه په ډراماتيک ډول راټيټ شو وروسته له دي چې د روتایروس واکسين په 2016 کي د واکسين پروگرام کي اضافه شو.

ایا د روتایروس د خولي له لاري واکسين د گيسټروانټايټس يا معدې اوکولمو انفیکشن د ټولو ناروغيو پروراندې محافظت کوي؟

R د روتاويروس د خولي له لاري واکسين د گيستر و انتايټس ناروغيو پروراندې محافظت کوي چې د روتاويروس انفیکشن له امله رامنځته کېږي. دا به د نورو معدې او کولمو وېروسي انفیکشنونو لکه نورو وېروسونو له امله رامنځته شوي ناروغيو مخه ونه نیسي.

څوک باید د روتاويروس د خولي له لاري واکسين ونه کړي؟

ډير لږ خلک شتون لري چې باید د روتاويروس د خولي له لاري واکسين ونه کړي. ستاسو ماشوم باید د روتاويروس د خولي له لاري واکسين ونه کړي که چيرې دوی:

- ته د واکسين د پخوانی دوز يا د واکسين کومې برخې څخه شديد د حساسيت عکس العمل (anaphylaxis) شوي وی
- د کولمو د بندیدو (Intussusception) تاریخ ولري،
- د شديد گډ ضعیف معافیت (SCID) تشخیص ولري،
- د خپلي معدې او کولمو د لاري سره ستونزه ولري چې د کولمو د بندیدو خطر زیاتوي،
- د موروثي فرکتوز يا د میوو شکرې نه زغمه، سوکروز يا شکره - مالتیس کمښت يا د گلوکوز - گالکتوز د هضم خرابتیا (د شکرې نه زغمه) ولري.
- د امیندواری په جریان کې او/یا د شیدو ورکولو په جریان infliximab تر لاسه کونکی میندو تیخور ماشومان ته باید روتاويروس واکسين ور نکړل شي.
- د روتاويروس واکسين تطبیق باندې غور کیدای شي که چيرې د مور infliximab د مور په شیدو نه تغذیه شوي ماشوم کې د لومړۍ درې میاشتې څخه نه وي زیات شوي.
- د روتاويروس د خولي له لاري واکسين باید د 8 میاشتو 0 ورځو او لوی ماشومانو ته ور نکړل شي ځکه چې په لوی ماشومانو کې د کولمو د بندیدو (intussusception) خطر ډیر دي.

د روتا وېروس واکسين څنگه ورکول کېږي؟

د روتاويروس د خولي له لاري واکسين ستاسو د ماشوم په خوله کې د مایع څاڅکی اچولو په توگه ورکول کېږي. تاسو باید وگورئ چې ستاسو GP (ډاکټر)/ نرس څنگه د روتاويروس د خولي څاڅکي ورکوي چې وگوري چې څنگه د ماشوم مایع پاراسیتامول ورکړئ، کوم چې د MenB واکسين وروسته سپارښتنه کېږي. تاسو کولی شئ خپل ماشوم د واکسين څخه مخکې یا وروسته په هره مرحله کې تغذیه یا شیدې ورکړئ.

د روتاويروس د خولي له لاري واکسين ورکولو وروسته څه تمه وکړئ؟

د واکسين تر لاسه کولو وروسته، ستاسو ماشوم ممکن معتدل اسهال ولري. خپل ماشوم ته ډیرې شیدې ورکړئ او داد تر لاسه کړئ چې دوی ښه اوجن پاتې کېږي. خپل لاسونه د خپل ماشوم د روڼی بدلولو او پاکولو وروسته په احتیاط سره ومینځئ. د هغو ماشومانو څخه چې د روتاويروس د خولي له لاري واکسين تر لاسه کوي:

- په 10 کې 1 به معتدل اسهال ولري
- په 100 کې 1 به د خپتي درد ولري
- په 100 کې 1 به پرسیدلی یا متورم پوټکی ولري.

ماشومان معمولاً په یوه یا دوه ورځو کې دننه د دې کوچني جانبي عوارضو څخه رغیږي. شديد جانبي عوارض (شديد الرجی) خورا لږ دي.

په ندرت سره، يو ماشوم كيدای شي په خپلو كولمو كې بندښت رامنځته كړي (چې د intussusception په نوم يادېږي).

په آيرلينډ كې، نږدې 1 په 1500 ماشومانو كې به دا حالت په طبيعي توگه تر لاسه كړي، او دا د 5 مياشتو او 1 كال تر منځ زياتره عام دي. د روتاويروس د خولې له لارې واكسين وروسته د كولمو بندښت په 50,000 ماشومانو كې په 1 كې پېښېږي چا ته چې روتاويروس وركول كېږي.

هغه ماشومان چې د كولمو بندښت لري په خپله خپته كې شديد درد لري. درد به ځي او راځي، مگر په څو ساعتونو كې به ډېر شي. دوى د دې حالتونو په جريان كې ډېر زېږيري او ژاړي. دوى ناروغه كيدای شي يا د دوى په روڼيو كې وينه راتلې شي. كه دا پېښ شي، سمدلاسه د خپل GP (ډاكټر) سره اړيکه ونيسئ د دې درملنه په روغتون كې كېدې شي.

د روتاويروس د خولې له لارې واكسين څنگه كار كوي؟

واكسين د روتاويروس ناروغۍ پر وړاندې محافظت رامنځته كولو لپاره د معافيت سيستم هڅولو په واسطه كار كوي.

د روتاويروس د خولې له لارې واكسين څومره اغېزمن دى؟

د روتاويروس د خولې له لارې واكسين خورا اغېزمن بڼودل شوي دي چې د روتاويروس ډولونو پر وړاندې 82% خونديتوب چمتو كوي.

ايا زما ماشوم د روتاويروس واكسين سره واكسين كيدای شي شي پداسې حال كې چې دوى د اميندواره ميرمنې سره په نږدې تماس كې وي؟

هو. په دې كې كومه ستونزه نشته. په حقيقت كې، د ماشوم واكسين كول به اميندواره ميرمن د روتاويروس په څېر ناروغيو څخه خوندي كړي. په هر صورت، لكه څنگه چې د روتاويروس واكسين يو د خولې له لارې واكسين دى، اميندواره ميرمنې بايد خپل لاسونه د روڼيو بدلولو وروسته په احتياط سره مينځي.

ايا ماشوم د روتاويروس د خولې له لارې واكسين وروسته لامبو وهل كولى شي؟

هو. تاسو بايد د معمول حفظ الصحي تدابير ونيسئ كله چې د روتاويروس د خولې له لارې واكسين وروسته د خپل ماشوم روڼي بدلوي. كه ستاسو ماشوم د واكسين د جانبي اغېز په توگه اسهال ولري، ستاسو ماشوم بايد د اسهال له ختميدو وروسته دوه اونۍ لامبو وهل ونه كړي.

چيرته كولى شم نور معلومات تر لاسه كړم؟

د يو باوري د روغتيا مسلکي سره خبرې وكړئ او www.immunisation.ie ته مراجعه وكړئ